

DLOUHODOBÉ NÁVRHY:

1/ SYSTÉMOVÉ ŘEŠENÍ USPOŘÁDÁNÍ AGENDY A SPOLUPRÁCE MZ A MŽP

Ministerstvo zemědělství pochopitelně chápe krajinu a zvířata jako jednotky produkující zisk a jeho primárním zájmem je co nejvyšší výtěžnost. Logicky pod něj proto spadá zemědělství, vodní hospodářství, potravinářský průmysl, myslivost a rybářství.

Nepochopitelně pod něj ale spadá i celá veterinární správa včetně ochrany zvířat proti týrání. Péče o přírodu a zvířata nemůže spadat pod kompetence ministerstva zemědělství, které ji vždy bude hodnotit především pohledem hospodáře, pro kterého normy pro welfare představují v první řadě překážku. (Viz. text z [webu veterinární správy ohledně welfare](#): “Státní veterinární správa v rámci dozoru péče o pohodu zvířat vychází především ze zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (veterinární zákon) a dále zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. Tyto právní předpisy stanovují požadavky, jak zvířata správně chovat a starat se o ně a také uvádějí zakázané postupy chovu a manipulace se zvířaty. **Je potřebné zdůraznit, že definované standardy jsou považovány za minimální a jedná se o požadavky na zajištění základních biologických, fyziologických a etologických potřeb zvířat. Některá pravidla platné legislativy týkající se zajištění péče o pohodu zvířat jsou stanovena pouze obecně.** Nesmíme proto nikdy zapomínat, že nejdůležitější je samotný odpovědný přístup každého člověka k chovu zvířat a pochopení etického zacházení s nimi.”) [Současné normy jsou převzaty z nařízení EU](#), které si může každá země zpřísnit podle svého uvážení.

Oproti tomu ministerstvo životního prostředí by mělo chápat přírodu a bytosti v ní jako někoho, kdo má být chráněn z důvodu jeho vlastní existence – z jeho vlastního práva na svobodné bytí – podobně*, jako ho vnímáme u člověka, ale také z důvodu zachování samotného lidstva, neboť chov hospodářských zvířat

může mít velmi významný negativní vliv na životní prostředí. Do agendy MŽP by tedy přirozeně neměla patřit celá myslivost a rybářství.

Chtěli bychom proto, aby vznikl zákon o zřízení státního úřadu ochrany přírody.

ZÁKON O ZŘÍZENÍ STÁTNÍHO ÚŘADU OCHRANY PŘÍRODY POD MŽP nebo v rámci některé z jeho rezortních organizací

Pod MŽP již existují rezortní organizace – například inspekce životního prostředí, ta se ale zajímá o ochranu ovzduší, vod, hospodářství, přírody a lesa. O zvířata se zajímá pouze Agentura ochrany přírody a to zejména o ohrožené druhy v rámci CHKO. Ve státní správě není tedy žádná instituce, jejíž agendou by byla ochrana všech zvířat v rámci ochrany životního prostředí a nejen v rámci výtěžnosti (jako v případě zmiňované Státní veterinární správy). Dále se o práva zvířat zasazují pouze neziskové organizace, spolky, hnutí, atp.

Netransparentní legislativa a zákazy pořizování záběrů studenty na praxi nebo zaměstnanci pak nutí aktivní občany instalovat nelegální záznamová zařízení a čelit výhrůžkám právních kroků ze strany zemědělců a výrobců.

Ministerstvo životního prostředí potřebuje kontrolní orgán pro hospodaření s životním prostředím (zemědělství, myslivců a veterinární správy).

ROZPOLCENÁ VETERINÁRNÍ SPRÁVA

V současnosti patří veterinární správa celá pod MZ. Na univerzitách jsou ale různé obory, které se na zvíře dívají z různých úhlů: Zootechnika chápe zvíře jako užitnou věc, pojetí veterinárních lékařů je individuální. Pak jsou tu ale obory welfare a etologie, které by měly mít (stejně, jako v zahraničí) v součinnosti s veterináři určité pravomoce – a to právě pod MŽP.

Současná koncepce vzdělávání ve veterinárních školách účelově upřednostňuje zootechnický přístup před welfare. Studenty oboru welfare nechtějí chovatelé pouštět do prostoru chovu a ani vystudovaný magistr v oboru welfare nemá v praxi žádné pravomoci. Ty má pouze MVDr. – a to i přesto, že jeho povědomí

nebo vzdělání v oboru welfare nemusí být tak obsáhlé, protože welfare mají tito specialisté jen jako jeden z mnoha předmětů.

Část péče o zvířata a pravomocí by tak zůstala pod MZ a část by byla převedena pod MŽP v závislosti na tom, jak daný obor ke zvířeti přistupuje.

AGENDA ÚŘADU OCHRANY PŘÍRODY:

Monitoruje a kontroluje péči o životní prostředí a zvířata jako o životně důležité bohatství pro lidstvo.

A/ WELFARE

Občané si obecně přejí větší postih za týrání zvířat (viz desítky tisíc podpisů této petice: [Vyšší tresty za týrání zvířat.](#)). Největším problémem v oblasti welfare však nejsou benevolentní tresty, ale spíš úzce vymezený popis skutkové podstaty deliktu, z kterého „vyklouzne“ i zcela zjevný případ týrání. Dalším samostatným problémem, proč vůbec k potrestání pachatelů nedojde, je nedostatek kontrolních mechanismů. Pokud bude legislativa tvrdá i přesná, opět na její aplikaci nedojde, protože Krajská veterinární správa (jako orgán „odborně“ hodnotící kvalitativní stránku skutkové podstaty u správních deliktů) většinou neshledává intenzitu týrání ani v poměrně evidentních případech.

A1/ Welfare v průmyslu

Zvyšování norem welfaru zvířat v zemědělství a v rámci ochrany spotřebitele zveřejňování dodržování/nedodržování těchto norem – ideálně prostřednictvím povinného instalování kamer do živočišného průmyslu po vzoru zákona, který od roku 2018 nabyde ve Francii účinnosti, minimálně však zrušením zákazu pořizování záběrů zaměstnanci nebo studenty veterinárních oborů.

Veřejné passпорty všech zvířat ze živočišného průmyslu (zdravotní záznamy o léčbě, zraněních, nemocech, porodech atp.).

Zákaz kožešinových farem, zákaz využívání zvířat v zábavě (cirkusy, akvária).

A2/ Welfare ve volné přírodě

Se vznikem úřadu ochrany přírody by se některé kompetence myslivců přesunuly na něj. Myslivost by tak zůstala mezi hospodářskou činností v divoké přírodě a v jejich kompetenci by zůstal primárně lov. Od úřadu ochrany přírody očekáváme omezení myslivosti také v těch nejhorších a nejzbytečnějších praktikách, jako je norování. Zároveň by úřad kontroloval například dodržování zákonné povinnosti součinnosti myslivců a zemědělců v [ochraně zvířat před senosečí](#) nebo by mohl myslivce v této věci doplnit či vystřídat.

A3/ Welfare v soukromém sektoru

Monitoring a zákaz množření.

B/ UDRŽITELNOST

B1/ Monitoring ekologické stopy (v rámci stávající struktury by mohla průzkum vypracovat rezortní organizace MŽP Cenia - s ohledem na [zákon č. 100/2001 Sb. O posuzování vlivů na životní prostředí](#))

Nikdo neví, jakou ekologickou stopu má živočišný průmysl v ČR a jaký podíl celkového průmyslu představuje. Například zprávy o CO₂ v ČR hovoří, že za něj může průmysl a doprava. [Globálně to ale vypadá, že živočišný průmysl produkuje více zátěže než doprava](#). V rámci ochrany spotřebitele bychom rádi iniciovali zmapování ekologické stopy jednotlivých průmyslových odvětví. Takový průzkum je esenciálním výchozím bodem pro vyhodnocení toho, u kterých odvětví je žádoucí apelovat na snižování spotřeby.

- [Analýza nákladů, energetické efektivity a environmentálních souvislostí různých druhů stravy v ČR.](#)

B2/ Hlavně ekologicky

V návaznosti na zjištěná data bychom se chtěli zasadit o snížení daní a zvýšení dotací na podporu ekologicky méně náročných typů provozů. Zvýšit daně na služby a produkty s vysokou ekologickou zátěží a [motivovat přestup na šetrnější typy průmyslu](#). Cílem je najít a prosadit systémové řešení podpory a aplikace

udržitelných technologií v praxi (podpora obnovitelných zdrojů energie a ekologicky šetrných zařízení, např. elektromobilů).

B3/ Důraz na předcházení vzniku odpadu

Monitoring a systémové řešení cyklu odpadu – analýza obalových materiálů na trhu, dotace na systémové řešení třídění a recyklace. Podpora předcházení vzniku odpadu – podpora bezobalového prodeje, biodegradabilních materiálů a zákaz nebo vysoké zdanění produktů jednorázové spotřeby ([igelitky](#), [plastové tyčinky do uší](#) atd.).

2/ OCHRANA PŘÍRODY (ETICKÉ VEGANSTVÍ), JAKO LIDSKÉ PRÁVO

Stejně jako různá vyznání a jinakost nepodléhá diskriminaci, chceme, aby se i ochrana přírody stala základním lidským právem.

- [Postoj Evropského soudu pro lidská práva a Nejvyššího správního soudu k etickému veganství.](#)
- [V Kanadě bylo legálně uznáno etické veganství](#)

2A/ Daňová asignace

V rámci tohoto bodu bychom chtěli otevřít téma daňové asignace, která již funguje v okolních státech (jsme například jediní z V4, kdo ji nemá). Rádi bychom dali občanům možnost rozhodovat alespoň o části svých daní (v okolních zemích je to 1-2 %) a umožnili tak přímo podpořit udržitelnou, ekologickou a etickou výrobu/činnost.

2B/ Státní správa

V tomto směru by bylo optimální, aby šel stát příkladem a ve státní sféře (školy, nemocnice, armáda, věznice, jídelny atp.) nabízel minimálně vždy jednu ekologickou, etickou a zdravou volbu jídla a pracovních oděvů a pomůcek. Dále bychom se rádi zasadili o používání ekologických a etických čistících a hubících

prostředků ve státních institucích a minimalizaci jednorázové spotřeby (sušení rukou, nádobí, atd.).

·Příklady z [Portugalska](#), [Německa 1](#), [2](#) a [Izraele](#).

KRÁTKODOBÉ NÁVRHY:

Z výše uvedené problematiky vyplývá, že normy welfare jsou na minimu. Dokládá to i prohlášení účastníka současné [kauzy okolo welfare dojnic: AGRO Sokoleč](#). Tvrdí, že záběry z videa od zaměstnankyně AGRO Sokoleč, se dají natočit kdekoliv v ČR. A podle veterinární správy je vše v normě.

AGRO Sokoleč odmítá zveřejnit odběratele. Obviněná firma Mlékárny Kunín se distancuje od AGRO Sokoleč, ale své dodavatele zveřejnit odmítá. Okolnosti původu potravin jsou netransparentní a spotřebitel tak nemá možnost si svobodně zvolit, který chov podpoří, aby tak byl na chovatele vyvíjen tlak na vyšší úroveň welfare.

Vzhledem k tomu, že se AGRO Sokoleč honosí kamerovým systémem, který streamuje záběry z chovu, aby je mohli zootechnici sledovat nepřetržitě i z domova, byl by minimální problém tyto záběry zpřístupnit veřejnosti. Navrhujeme prosadit zákonný požadavek na zveřejnění záběrů ze všech velkochovů – financování v těch, které kamerovým systémem aktuálně nedisponují, by mohlo být zajištěno z evropských dotací na welfare. [Podobný zákon byl v nedávné době schválen ve Francii a od roku 2018 má nabýt účinnosti.](#)

Kamery by řešily problém pořizování záznamů stavu chovů. Studenti veterinárních oborů nebo zaměstnanci chovu mají ve většině případů zakázáno pořizovat záznam. Díky uniklým záběrům z kožesinových farem už studenty nepouští na praxi do tohoto průmyslu. Záběry se tedy musí pořizovat ilegálně a právo spotřebitele domoci se transparentnosti jemu poskytovaných služeb ho

staví mimo zákon.

V návaznosti na tuto kauzu bychom chtěli **rozšířit zákon č. 634/1992 Sb. (Zákon o ochraně spotřebitele - část druhá, odstavec: Informační povinnosti) o povinnost zveřejnění konkrétních dodavatelů, odběratelů a záběrů z chovu.**

- Navrhujeme také prosazení zákonného požadavku na uvádění konkrétního dodavatele nebo dodavatelů přímo na obalu.

Podpořte právo na poskytnutí informací a možnost vytvořit svou spotřebitelskou volbou tlak na kvalitu výroby.

Kolik lidí (potenciálních voličů) tato tematika zajímá? Všechny, kteří mají rádi zvířata a přírodu – tedy téměř každého občana ČR. Jsme národ pejskařů, zahrádkářů, kočičích lidí, skautů, houbařů, trampů, turistů, chatařů, kotlíkářů, batůžkářů a horalů, které doplňuje stále strměji stoupající počet vegetariánů a veganů.

- [Veganství je celosvětově na vzestupu.](#)
- [V Anglii vzrostlo za posledních 10 let o 360 %.](#)
- V roce 2003 byly v ČR podle agentury STEM/Mark 2 % vegetariánů.